

Styre
Universitetsstyret

Arkivreferanse
2023/13576
Styresak
68/25

Dokumentdato
02.09.2025
Møtedato
11.09.2025

ORIENTERINGSSAK: Etatsstyring 2025. Tilbakemelding til Universitetet i Bergen

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 5/24 Tildelingsbrev 2024 til Universitetet i Bergen](#)
- [Styresak 23/25 Årsrapport for Universitetet i Bergen 2024](#)

Bakgrunn

UiB er et internasjonalt forskningsuniversitet, en klassisk kunnskaps- og kulturbærende institusjon og en ledende utdanningsinstitusjon i Norge. Utdanningen ved UiB er forskningsbasert og tett koblet til kunnskapsutviklingen. Den faglige bredden i utdanningstilbudet er et fortrinn for studentene våre som kan tilegne seg kunnskap fra mange ulike fagområder. Utdanningen legger vekt på varig og solid kunnskap, ferdigheter i vitenskapelig eller kunstnerisk metode, og personlig utvikling.

Som del av styringsdialogen mellom Kunnskapsdepartementet (KD) og UiB har departementet gitt UiB en skriftlig tilbakemelding. Tilbakemeldingen er utarbeidet på bakgrunn av UiBs [årsmelding 2024](#), [Tilstandsrapport for høyere utdanning](#) og resultatrapporteringen til [Database for statistikk om høyere utdanning \(DBH\)](#) Database for høyere utdanning) (DBH)

Departementet vurderer den samlede måloppnåelsen som god. Etter departementets oppfatning leverer UiB jevnt over godt på forskningsområdet. Innenfor utdanningssiden vises det til en positiv utvikling langs de ulike parameterne.

Samtidig peker departementet på områder der det forventes forbedringer. Dette gjelder i første rekke gjennomføringen på bachelorutdanningene.

Innenfor forskningsformidling og kunnskapsoverføring bemerker departementet at det pågår et godt og variert arbeid ved UiB. Departementet mener samtidig at rapporteringen kunne belyst hvilke analyser og vurderinger som er gjort av innsatsen og planer for videre arbeid. Etter departementet oppfatning bør UiB synliggjøre forbedringspunkter og planer for videre arbeid på disse områdene i neste års rapport.

Departementet viser til at UiBs rapport innenfor ansettelse av personer med funksjonsnedsettelse er mangelfull. Det forventes at UiB forbedrer rapporteringen innenfor dette området i årsrapporten for 2025. Etter tilbakemeldingen har UiB oversendt KD en egen rapport for 2025 aktiviteten.

Universitetsdirektørens kommentarer

Etter universitetsledelsens oppfatning gir tilbakemeldingen i hovedsak en dekkende beskrivelse av UiBs resultater og utfordringer i 2024. Departementet er i stor grad fornøyd med UiBs resultater.

Det pekes likevel på enkelte områder der det forventes forbedringer og universitetsledelsen vil igangsette tiltak for å følge opp disse punktene.

Arbeid med gjennomføring er et område som skal prioriteres og styrke innsatsen mot framover. Gjennomføringen på normert tid i bachelorutdanningene har hatt gått litt tilbake siden toppåret 2022. De siste årene har det imidlertid vært en positiv utvikling når det gjelder frafall tidlig i studieløpet. Samtidig produserer hver student flere studiepoeng i løpet av det første året, det er færre nullpoengyttere og en større andel av studentene står igjen med full studieprogresjon etter første år. Det forventes at dette vil bedre gjennomføringen i tiden framover.

En samlet status over universitetets oppfølging av tilbakemeldingene fra etatsstyringsmøtet gis i forbindelse med utarbeidelse av universitetets årsrapport for 2025.

Forslag til vedtak

Universitetsstyret tar departementets tilbakemelding til etterretning.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

02.09.2025/Steinar Vestad

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

24/5458-

11. juni 2025

Etatsstyring 2025 - endelig tilbakemelding til Universitetet i Bergen

Vi viser til tildelingsbrevet for 2025, kap. 5.3 om styringsdialogen.

Vedlagt er departementets endelige skriftlige tilbakemelding. Departementet forventer at institusjonen setter i verk nødvendige tiltak for å følge opp tilbakemeldingen.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Zheng Ørvim Yuan
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Zheng Ørvim Yuan
22 24 75 94

Etatsstyring 2025

Tilbakemelding til Universitetet i Bergen

Dato og versjon:

11. juni 2025 endelig tilbakemelding

1. Overordnet vurdering av resultater på sektormålene – institusjonens bidrag til måloppnåelsen

Overordnet vurderer Kunnskapsdepartementet at Universitetet i Bergen (UiB) jobber godt for å nå målene og profilerer seg tydelig på å være et forskningsuniversitet. UiB bidrar til sektormålene gjennom forskning av høy kvalitet, og utdanning av kandidater innenfor et bredt spekter av fagområder. UiB jobber for aktiv forskningsformidling og kunnskapsoverføring, både på kort og lengre sikt. UiBs strategi *Kunnskap som former samfunnet* har store ambisjoner for UiBs virksomhet.

1. Måloppnåelse på utviklingsavtalen

Overordnet

Departementet vurderer den samlede måloppnåelsen som god. UiB leverer jevnt over godt på forskningsområdet og har blant annet vektlagt styrket uttelling fra eksterne konkurransearenaer samt internasjonalt samarbeid i en verden i endring. På utdanningssiden er det overordnet sett en positiv utvikling langs de ulike parameterne. Departementet forventer at UiB jobber med å forbedre gjennomføringen på bachelorutdanningene. Det pågår godt og variert arbeid innenfor forskningsformidling og kunnskapsoverføring. Departementet vurderer imidlertid at UiB bør synliggjøre forbedringspunkter og planer for videre arbeid på disse områdene i neste års rapport.

Mål 1 – Videreutvikle UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning

UiB rapporterer om fremgang på flere av parameterne som måler hvorvidt UiB videreutvikler seg som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning. Videreføring av insentiver for forskning er prioritert. Systematisk arbeid over flere år for å styrke tilslag på eksterne konkurransearenaer for forskning har gitt resultater. I 2024 har økte inntekter fra EU veid opp for lavere inntekter fra Forskningsrådet. UiB er særlig fornøyd med tildelingene til forskningsinfrastruktur, både nasjonalt og i EU. Eksisterende karriereprogrammer som Momentum og UiB Ferd har blitt ytterligere supplert med et utviklingsprogram for ERC Starting Grants, som lyktes med å heve søknadsaktiviteten. Seks av sju fakulteter har aktive ERC-prosjekter. I en krevende geopolitisk tid fremhever UiB det internasjonale akademiske samarbeidet om forskning som mer utfordrende, og vurderer det som særlig viktig å utvikle et bredt internasjonalt kunnskapssamarbeid. Det internasjonale aspektet er styrket blant annet gjennom North Sea University Partnership og samarbeidet i den europeiske universitetsalliansen CHARM-EU.

Departementet vurderer den samlede utviklingen som god og preget av kontinuitet. Styrking av forskningsinfrastruktur var et viktig resultat i 2024 og et bidrag til å videreutvikle UiB som forskningsuniversitet. UiB lykkes godt i Horisont Europa, med økning i tildelte midler og en suksessrate nær det norske snittet, men sammenlignet med andre nordiske universiteter kan UiB gjøre det enda bedre. European Research Council (ERC) har høy prioritet for UiB, og på ERC-tildelinger ligger UiB per mai 2025 på tolvte plass i Norden (aggregerte kontraktsdata). Det er positivt at UiB har bygget opp et kunnskapsgrunnlag for å styrke forskningsfinansieringen fremover. Dette bør brukes strategisk i det videre arbeidet. Departementet vil også fremheve de nasjonale fagevalueringene som en viktig kilde til kunnskap for å fremme kvalitet, relevans og effektivitet i forskningen. Departementet forventer at institusjonene setter seg godt inn i og følger opp relevante tiltak i *Meld. St. 14 (2024–2025) Sikker kunnskap i en usikker verden*. Departementet viser også til *Retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid* og viktigheten av bevisstgjøring og utvikling av en praksis som er i samsvar med disse.

Mål 2 – Utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder

UiB har i sin strategi et mål om å videreutvikle sin store bredde av fagdisipliner. De senere årene er programporteføljen utvidet, en finansiell ordning for å ivareta småfagene er innført og lektorutdanningene har blitt omstrukturert. UiB rapporterer grundig om arbeidet med å øke utdanningskvaliteten og styrke studentaktiv læring og varierte undervisnings- og vurderingsformer. Kvalitetssystemet for utdanning ble revidert i 2024. UiB har nå interne insentivmidler for kvalitetsutvikling etter avvikling av søknadsbaserte ordninger i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), samt ressurser til å følge opp virkemidler på nordisk og EU-nivå. Gjennomføringen på bachelorutdanningene har vært synkende de siste årene og er under det nasjonale gjennomsnittet, og UiB følger opp dette gjennom flere tiltak. UiB ser en tydelig positiv utvikling i frafall, spesielt etter første semester og studieår. UiB vurderer utviklingen når det gjelder livslang læring som positiv. UiB fremhever høy etterspørsel etter emner om digital forståelse, kunnskap og kompetanse (DIGI) samt utviklingen med å tilby erfaringsbaserte masterprogram de siste årene.

Departementet registrerer en generelt positiv utvikling på mål 2. Utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud ved UiB er styrket. Andelen studenter på fleksible utdanningsprogram har økt med nesten seks prosentpoeng de siste fem årene. Blant universitetene har UiB den nest største økningen i antall studenter på korte, ikke-gradsgivende utdanninger i perioden 2015–2024 (*Tilstandsrapport for høyere utdanning 2025*). Departementet registrerer at UiB anser erfaringsbaserte masterprogrammer som viktige for UiB fremover og forventer at dette vil styrke videreutdanningstilbudet ytterligere. Departementet forventer at UiB i det videre arbeidet med porteføljestyling vurderer dimensjonering og innretning av utdanningstilbudene i lys av nasjonale og regionale kompetansebehov. Gjennomføringen på bachelor på normert tid har gått ned i både 2023 og 2024 og er nest lavest blant de statlige institusjonene. Departementet forventer at UiBs tiltak vil bidra til en positiv utvikling.

Departementet ser positivt på UiBs arbeid med å utvikle europeiske nettverk og allianser og at UiB er blant institusjonene med størst andel uteksaminerte studenter med utveksling.

Mål 3 – Være en aktiv deltaker i en demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskningsformidling og kunnskapsoverføring i hele samfunnet

UiB rapporterer om både etablerte kanaler for forskningsformidling og nye initiativ. Videreutvikling av Universitetsmuseets og Universitetsbibliotekets roller som forvaltere og formidlere av vitenskapelige samlinger og utstillinger er i tråd med UiBs strategi. Det er iverksatt arbeid med husleiemodellen, og i 2024 rapporteres det om stor bruk av og det første fulle året med drift av Nygårdsgaten 5. Griegakademiet og Haakon Shetelig's plass 10 er høyt prioriterte prosjekter. I tråd med UiBs strategi satses det på nasjonale og internasjonale konkurransearenaer for innovasjon.

UiB rapporterer om aktiviteter og resultater som samlet sett bidrar positivt til måloppnåelse på mål 3. For eksempel økte mottatte forretningsideer og antall lisensieringskontrakter vesentlig i 2024 og UiB fikk tilslag på samtlige kvalifiseringssøknader til Forskningsrådet. Det høye nivået av inntekter fra annet bidrags- og oppdragsaktivitet per faglig årsverk tyder også på at UiB samarbeider aktivt med relevante aktører i samfunnet. Departementet mener samtidig at rapporteringen om forskningsformidling og forskningsbasert innovasjon kunne belyst hvilke analyser og vurderinger som er gjort av innsatsen og planer for videre arbeid. Departementet forventer at UiB fortsetter arbeidet med å styrke innovasjons- og entreprenørinnsatsen og ser frem til å følge dette arbeidet.

2. Andre saker

Økonomi

UiB har pr. 31. desember 2024 en total avsetning av bevilgning fra departementet på 4 prosent, tilsvarende 174,5 mill. kroner. Dette er en økning på 55,5 mill. kroner sammenlignet med 2023, hvor avsetningene utgjorde 119 mill. kroner tilsvarende 2,8 prosent av bevilgningen fra departementet.

UiB skriver i ledelseskommmentarene til årsregnskapet at økonomien er stram, og at universitetet ser på muligheter for å dempe kostnader og øke inntekter for å sikre god økonomi på lengre sikt. UiBs avsetninger er høyere enn på flere år og UiB anser at avsetningene er på et tilfredsstillende nivå.

Departementet vurderer at UiB har et balansert økonomisk handlingsrom med en avsetning av bevilgning på 4 prosent.

Sikkerhet og beredskap

I *Meld. St. 14 (2024–2025) Sikker kunnskap i en usikker verden* er et kapittel dedikert til forskningssikkerhet i en tid med økende internasjonal spenning. Regjeringen forventer at UiB setter seg godt inn i hvordan den nye stortingsmeldingen treffer virksomheten, og bygger nødvendig kunnskap og kompetanse internt i organisasjonen for å være i stand til å håndtere den nye sikkerhetspolitiske situasjonen på best mulig måte.

UiB jobber systematisk og godt med sikkerhet og beredskap ifølge HK-dir sin årlige kartlegging. Departementet forventer at UiB fortsetter arbeidet med å følge kravene departementet stiller til arbeidet med sikkerhet og beredskap i Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor, som nylig er revidert.

UiB skriver følgende i årsrapporten under 4.7 om sikkerhet og beredskap: «Kartlegging knyttet til eksportkontrollforskriften gjennomføres i 2025 etter at ny forskrift er tilgjengelig.» Kunnskapsdepartementet vil imidlertid understreke at selv om det etter planen skal komme en revidert eksportkontrollforskrift i 2025, er UiB like fullt lovpålagt å etterleve eksportkontrollregelverket slik det er i dag, og forventer at UiB har kontroll på lisenspliktige verdier i virksomheten.

Universell utforming

Universell utforming er et lovpålagt krav, som universiteter og høyskoler er pliktige til å følge. Det gjelder både for fysiske omgivelser og for digitale systemer. Universell utforming innebærer at omgivelsene utformes slik de kan brukes av alle mennesker i så stor utstrekning som mulig uten individuell tilrettelegging. Supplerende regler om rett til individuell tilrettelegging er derfor nødvendig i tillegg, både for studenter med funksjonsnedsettelse og/eller med andre særskilte behov. Individuell tilrettelegging skal supplere, ikke erstatte universell utforming. Departementet forventer at institusjonene jobber aktivt med å imøtekomme lovkravene som stilles til dette, på et strategisk nivå. I tillegg er det avgjørende at kravene som stilles for universell utforming etterleveres i praksis og følges opp for alle nivåer innad i virksomheten.

Ansettelse av personer med funksjonsnedsettelse

UiB har ikke rapportert på antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i årsrapporten for 2024, og ikke definert et hensiktsmessig ambisjonsnivå. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall slike ansettelser, ref. tildelingsbrevets 4.1.2. Departementet forventer at UiB rapporterer på dette i 2025.